Seminarium Naukowo-Szkoleniowe „Promocja Zdrowia w Działaniu"
V Edycja: Promocja zdrowia dzieci i młodzieży

Termin: 18 październik 2019 r.
Miejsce: Centrum Rozwoju Zawodowego "Krzywy Komin"
ul. S. Dubois 33-35 a, Wrocław

BLOK WYKŁADOWY: 09.15-12.00

Wykład 1. Rola kompetencji zdrowotnych w redukcji negatywnego wpływu środowiska społecznego na przebieg procesu dojrzewania

Osoba prowadząca: **dr n. hum. Zofia Słońska**
Instytut Kardiologii im. Prymasa Tysiąclecia Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie,
Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego w Warszawie

socjolog, specjalista z zakresu promocji zdrowia, socjologii zdrowia i socjologii medycyny, nauczyciel akademicki. Obecnie zawodowo związana z Instytutem Kardiologii im. Prymasa Tysiąclecia Kardynała Stefana Wyszyńskiego oraz Szkołą Zdrowia Publicznego Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego w Warszawie. Pracownik a następnie kilkunastoletni ekspert Światowej Organizacji Zdrowia, były doradca ministra zdrowia oraz współpracownik Komisji Europejskiej. Współtwórca promocji zdrowia w Polsce. Autorka lub współautorka ponad 100 publikacji krajowych i zagranicznych, w tym monografii i rozdziałów w książkach z zakresu promocji zdrowia, socjologii zdrowia i socjologii medycyny, a także współautorka Encyklopedii Socjologii. Odznaczona Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (2005) oraz Złotym Krzyżem Zasługi (2001).

Streszczenie:
Wpływ kompetencji zdrowotnych (ang. *health literacy*) na stan zdrowia ludzi, zarówno tych zdrowych, jak i dotkniętych chorobami, potwierdzają wyniki rosnącej ilości badań naukowych. Zakres pojęcia „kompetencje zdrowotne" w jego współczesnym rozumieniu najlepiej oddaje definicja utożsamiająca je z „wiedzą, motywacją i umiejętnościami pozwalającymi ludziom na zdobywanie informacji zdrowotnych, ich zrozumienie, ocenę i zastosowanie, w trakcie oceniania sytuacji oraz podejmowania w codziennym życiu decyzji dotyczących opieki zdrowotnej, zapobiegania chorobom i promocji zdrowia, a także w celu utrzymania lub poprawy jakości życia w trakcie jego trwania" (Sorensen i in. 2012).
W procesie dojrzewania dzieci i młodzieży pojawia się znaczna ilość problemów zagrażających zdrowiu, którym można by zapobiegać poprzez podnoszenie kompetencji zdrowotnych rodziców, dzieci i nauczycieli.
Celem wykładu jest identyfikacja głównych zagrożeń społecznych w procesie dojrzewania dziewcząt oraz ukazanie możliwości ich zmniejszenia poprzez zwiększanie poziomu kompetencji zdrowotnych dorastających dziewcząt oraz ich najbliższego otoczenia społecznego.

Wykład 2. Promocja rekreacyjnej aktywności fizycznej wśród młodzieży oraz ich rodzin

Osoba prowadząca: **lek. Michał Jędrzejek**
Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu;
Wiceprezes Fundacji Kreatywnie dla Zdrowia, Wrocław

lekarz medycyny, pasjonat promocji zdrowia. Główne zainteresowania zawodowe to medycyna rodzinna, zdrowie publiczne oraz promocja zdrowia. Ukończył studia medyczne z wyróżnieniem (Wrocław, 2015) oraz był stypendystą Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Obecnie w trakcie specjalizacji z medycyny rodzinnej oraz uczestnik studiów doktoranckich. Autor kilkunastu artykułów naukowych oraz współredaktor 1 monografii.

Streszczenie:
Wysiłek fizyczny jest istotnym regulatorem funkcjonowania organizmu, a systematycznie uprawiany, niesie szereg korzyści, natomiast jego brak uznawany jest za przyczynę utraty zdrowia. Światowa Organizacja Zdrowia rekomenduje dla dzieci i młodzieży 60 minut umiarkowanego wysiłku fizycznego dziennie, a ocenia się, że w 2010 r. 81% dzieci w wieku 11-17 lat nie realizowało tego zalecenia. Powyższe dane jednoznacznie wskazują na potrzebę prowadzenia działań ukierunkowanych na promocję rekreacyjnej aktywności fizycznej, celem poprawy ogólnego stanu zdrowia oraz zapobiegania wystąpieniu chorób przewlekłych.
Plan wykładu obejmuje następujące części: 1) korzyści płynące z aktywności fizycznej, 2) rekomendacje i zalecenia, 3) przykłady dobrych praktyk, 4) praktyczne wskazówki.

Wykład 3. Profilaktyczne działania upodmiotawiające i aktywizujące dla młodzieży w Stowarzyszeniu Psychoedukacji i Terapii "Evolutio" we Wrocławiu

Osoba prowadząca: **dr n. hum. Agnieszka Lisiecka-Bednarczyk**
Katedra Historii Wychowania, Papieski Wydział Teologiczny we Wrocławiu;
Stowarzyszenie Psychoedukacji i Terapii „Evolutio" we Wrocławiu

pedagog, adiunkt na Papieskim Wydziale Teologicznym we Wrocławiu. Doradca rodzinny i profilaktyk. Od 1998 r. zajmuje się poradnictwem dla osób doświadczających psychomanipulacji i ich rodzin. Publikuje i prowadzi szkolenia, wykłady i warsztaty profilaktyczne. Członek Stowarzyszenia Psychoedukacji i Terapii „Evolutio" we Wrocławiu, z którym od 2013 r. realizuje profilaktyczne działania upodmiotawiające i aktywizujące dla młodzieży i dorosłych.

Organizatorzy:
FUNDACJA KREATYWNIE DLA ZDROWIA

Wydarzenie finansowane ze środków Gminy Wrocław
Wrocław miasto spotkań

Streszczenie:
Wykład dotyczy działań podejmowanych przez Stowarzyszenie Psychoedukacji i Terapii "Evolutio" w ramach promocji zdrowia psychicznego młodzieży. Wielu nauczycieli zadaje sobie pytanie, jak wprowadzać tematy zdrowia psychicznego, aby nie były one nudnymi pogadankami, ale stały się prawdziwą inspiracją dla odbiorców do zainteresowana się tematem oraz żeby rzeczywiście miały wymiar profilaktyczny. Jak sprawić, by prowadzone działania aktywizowały młodych ludzi do zadbania o swoje zdrowie, a także nauczyły, jak radzić sobie, gdy bliską osobę dotyka sytuacja trudna. W trakcie wykładu zostaną zaprezentowane ramy programów profilaktycznych realizowanych w szkołach oraz gry miejskie organizowane przez "Evolutio" dla młodych ludzi. Postaramy się również wskazać, jakie możliwości ma organizacja pozarządowa i szkoła w budowaniu w młodych ludziach kompetencji do radzenia sobie w sytuacjach trudnych.

Wykład 4. Promocja zdrowia seksualnego młodzieży w kontekście psychospołecznym oraz etycznym

Osoba prowadząca: **dr hab. Mariola Bieńko**
Instytut Stosowanych Nauk Społecznych, Uniwersytet Warszawski;
Członek Rady Fundacji Kreatywnie dla Zdrowia, Wrocław

socjolog, związana z Katedrą Studiów Rodziny i Patologii Społecznej w Instytucie Stosowanych Nauk Społecznych Uniwersytetu Warszawskiego, a zajmuje się problematyką socjologii małżeństwa i rodziny, wychowania i edukacji seksualnej oraz zagadnieniami intymności i seksualności w doświadczeniach i praktykach życia codziennego. Ekspert w programach naukowo-badawczych m.in. Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Instytutu Spraw Publicznych, Instytutu Rozwoju Służb Społecznych, Instytucji Kultury Centrum Nauki Kopernik, Towarzystwa Inicjatyw Twórczych "ę", Towarzystwa Przyjaciół Dzieci; Federacji na rzecz Kobiet i Planowania Rodziny, Grupy Edukatorów Seksualnych Ponton. Autorka, współautorka i współredaktorka książek, autorka haseł w Encyklopedii dzieciństwa oraz w Encyklopedii starości, a także artykułów w czasopismach naukowych. Wiceprzewodnicząca sekcji Socjologii Rodziny w Polskim Towarzystwie Socjologicznym.

Streszczenie:
Seksualność dzieci może być rozumiana jako konstrukt historyczny, rodzaj społeczno-kulturowej narracji wokół którego rozwinięto instrumenty instytucjonalnych działań oraz strategii dyskursywnych (Foucault 1976: 29-30). Proces wychowawczy odbywa się w ramach pewnych granic, niepisanych czy zinstytucjonalizowanych barier dostępu, definiowanych poprzez określenie dopuszczalnych treści, dotyczących m.in. intymności, cielesności czy płciowości, a w ich ramach rozpatrywana jest odpowiednia terminologia (język) czy dosłowność i otwartość przekazu. Przyjmuje się, że wiedza na temat seksu jest potencjalnie niebezpieczna, więc dzieci powinny być przed nią chronione, bo może to zniszczyć ich niewinność i zachęcić do zakazanych praktyk. To sekrety czynią dzieciństwo możliwym. Istnieje wyraźny podział na tematy dozwolone i niedozwolone w obszarze narracji dziecięcej (*sayable* i *unsayable*) (Lemish 2010). Kwestia seksualności dziecka jest tematem tabu, „(…) narzuca się w tym względzie powszechne i przykładne milczenie" (Foucault 2010: 13). Wszelkie działania, zachowania, zaniechania, komentarze czy przemilaczanie wpływają i kształtują seksualność dziecka oraz jego postawy wobec własnej płciowości, seksualności.

Seksualizacja to w ostatnich latach w Polsce pojęcie często pojawiające się w debatach publicznych. Termin ten używany jest w rozważaniach dotyczących przemian obyczajowości seksualnej, ochrony praw i wolności jednostki oraz zagrożenia przemocą seksualną. Równolegle seksualizacja stanowi także obszar zainteresowania osób naukowo zajmujących się ludzką seksualnością, jej uwarunkowaniami i przemianami. Celem wystąpienia jest zarysowanie, jakie konsekwencje niesie seksualizacja dla praktyki edukacyjnej. Michel Foucault twierdził, że „nie należy dokonywać binarnego podziału na to, co się mówi, i to, czego się nie mówi; należałoby natomiast spróbować określić różne metody przemilczania, usytuowanie tych, którym wolno i którym nie wolno się wypowiadać, dopuszczalne typy dyskursu lub wymagane formy dyskrecji dla jednych i drugich" (Foucault 2010: 31). Wystąpienie oparte jest na analizie wywiadów fokusowych, będących częścią szerszej analizy empirycznej (Bieńko, Izdebski, Wąż 2016). Wypowiedzi najmłodszych uczestników badań – uczniów szkół podstawowych pozwoli na scharakteryzowanie przesłanek, które determinują funkcjonowanie mechanizmów rządzących nazywaniem tego, czego mówić nam o seksualności dzieci „nie wolno" czy też „nie wypada", jak również analizie stosowanych przez nauczycieli i rodziców metod przemycania informacji nie wprost.